

Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu	Uzasadnienie proponowanych zmian
1.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>Naszą obawę wzbudza pozostawienie w projektowanych przepisach kryterium odległości równej lub większej od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej jako mechanizmu preferowanego na poziomie administracyjnym, przy jednoczesnym dopuszczeniu zmiany tej odległości na poziomie władz gminy.</p> <p>Jak wynika z doświadczeń podmiotów zrzeszonych w ramach Stowarzyszenia, projektowana konstrukcja może w dłuższej perspektywie powodować konflikty pomiędzy mieszkańcami gmin i zniechęcać władze samorządowe do podejmowania inicjatyw inwestycyjnych.</p>	
2.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>Zgodnie z projektowanym art. 7 ust. 3, w przypadku, gdy zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy, sporządzonej na potrzeby projektu planu miejscowego, wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, plan miejscowy sporządza również gmina pobliska, dla swojego obszaru, obejmującego co najmniej zasięg tych oddziaływań.</p> <p>Odnotować należy, że w przypadku gminy, w której planowana jest realizacja elektrowni wiatrowej, czynnik motywujący do sprawnego przeprowadzenia procesu planistycznego stanowią przyszłe wpływy do budżetu gminy.</p> <p>Mając na uwadze, że wskazany powyżej mechanizm nie będzie znajdował zastosowania w przypadku działań</p>	

			<p>podejmowanych przez gminę pobliską, w celu ograniczenia ryzyka przewlekłego działania lub całkowitego zaniechania przeprowadzenia procedury planistycznej, postulujemy wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym niepodjęcie prac w określonym terminie przez gminę pobliską skutkowałoby anulowaniem wymogu określonego w projektowanym art. 7 ust. 4 Ustawy o inwestycjach.</p> <p>Powyższe pozwoli na uniknięcie ryzyka, polegającego na uniemożliwieniu realizacji części inwestycji również w sytuacjach, w których wykraczające oddziaływanie jest marginalne.</p>	
3.	Art. 4 Ustawy o inwestycjach - Zabudowa o funkcji mieszanej	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>W naszej ocenie jednoznacznego zdefiniowania wymaga pojęcie zabudowy o funkcji mieszanej, która w obecnym brzmieniu Projektu rozumiana jest, jako każdy budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa.</p> <p>Powyższe jest istotne z punktu widzenia kwalifikacji danego rodzaju terenu na potrzeby Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i rodzi poważne ryzyko stosowania najbardziej restrykcyjnych (izofona 40 dB), dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku również dla zabudowy o innym charakterze, takim jak zabudowa zagrodowa.</p> <p>Mamy świadomość, że nie jest to element obowiązującej ustawy, który poddawany byłby modyfikacjom w obecnym kształcie projektu, jednak jest to wymagane z uwagi na zagrożenia, jakie pojawiają się w praktyce prac planistycznych przy interpretacji tej ustawy, głównie w kontekście realizacji zabudowy mieszkaniowej.</p> <p>Dotychczas, w ramach reżimu prawnego wynikającego z dotychczasowego brzmienia ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, jedynie nieliczne doświadczenia dotyczyły projektów instalacji elektrowni wiatrowych, jednak już dzisiaj widać, że brak rozsądnej</p>	

			<p>definicji w tym zakresie generuje ogromne ryzyko systemowe.</p> <p>W ślad za powyższym rekomendujemy, by w przypadku obszarów, na których nie obowiązują plany miejscowe wprowadzona została zasada zgodnie z którą za zabudowę mieszkalną jednorodziną nie mogą być uznane budynki inne, niż spełniające wymogi definicji budynku mieszkalnego jednorodzinnego z art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 11, 234, 282, 784. ze zm.), z wyłączeniem zabudowy siedliskowej (zagrodowej). W przypadku obszarów, na których obowiązują plany miejscowe, decydujący w zakresie rozstrzygnięcia o kwalifikacji powinien być pierwotny sposób zagospodarowania tych obszarów.</p>	
4.	Art. 1 pkt 3 w zakresie dodawanego pkt 5	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>Art. 1 pkt 3 ustawy nowelizującej w zakresie dodawanego pkt 5 otrzymuje brzmienie:</p> <p>Wariant rekomendowany:</p> <p>5) gmina pobliska – gmina, której obszar w całości lub w części jest położony w odległości mniejszej niż pięćset metrów od dziesięciokrotność maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, zlokalizowanej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „decyzją WZ”, lub na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego na terenie gminy, na której obszarze ta elektrownia wiatrowa jest lokalizowana lub na podstawie projektu takiego planu, ~~lub będąca~~ przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.), wynikającym z prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu tego planu miejscowego, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit.</p>	<p>W ocenie Stowarzyszenia skutek w postaci konieczności opiniowania projektu planu miejscowego przez gminę pobliską powinien występować jedynie w przypadku, gdy gmina ta znajduje się w zasięgu ponadnormatywnych oddziaływań lokalizowanej w gminie sąsiedniej elektrowni wiatrowej.</p> <p>W przypadku, gdy gmina taka nie znajduje się w obszarze takich oddziaływań, nie występują na jej obszarze wynikające z takiego oddziaływania ograniczenia, a co za tym idzie niezrozumiałe jest angażowanie jej mieszkańców w proces opiniowania. Powyższe w sposób nieuzasadniony przyczyni się do wydłużenia procesu planistycznego i znacząco go utrudni, ze względu na generowanie potencjalnych konfliktów społecznych.</p> <p>Co więcej, projektowane brzmienie definicji „gminy pobliskiej” może rodzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie projektowanego art. 7 ust. 3 Ustawy o inwestycjach, który dotyczy konieczności sporządzania planu miejscowego i odnosi się właśnie do przywołanej definicji.</p>

		<p>ba ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247); ~~zwanym dalej „zasięgiem oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikającym z prognozy”, jeżeli jest on większy;~~</p> <p>Wariant alternatywny (w przypadku nieprzyjęcia uwagi nr 21 dotyczącej wykreślenia delegacji do wydania rozporządzenia z art. 5 pkt 3 projektu nowelizacji w zakresie dodawanego ust. 4 w art. 62 ustawy OOŚ):</p> <p>5) gmina pobliska – gmina, której obszar w całości lub w części jest położony w odległości mniejszej niż pięćset metrów od ~~dziesięciokrotność maksymalnej całkowitej wysokości~~ elektrowni wiatrowej, zlokalizowanej na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „decyzją WZ”, lub na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, obowiązującego na terenie gminy, na której obszarze ta elektrownia wiatrowa jest lokalizowana lub na podstawie projektu takiego planu, ~~lub~~ będąca w zasięgu oddziaływań tej elektrowni przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), wynikającym z prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu tego planu miejscowego, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. ba ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach</p>	<p>Jednocześnie wynikającym z tego ustępu warunkiem sporządzenia planu miejscowego jest wykraczanie zasięgu oddziaływań elektrowni wiatrowej na obszar takiej gminy.</p> <p>Dodatkowo, uzasadnienie jak w przypadku uwagi nr 5.</p>
--	--	--	---

			oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247); ~~zwanym dalej „zasięgiem oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikającym z prognozy”, jeżeli jest on większy;~~	
5.	Art. 1 pkt 4 w zakresie zmiany ust. 2 oraz ust. 3	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>2. Plan miejscowy może określać inną, niż określona w ust. 1, odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, równą albo większą niż odległość niezbędna do dotrzymania dopuszczalnych poziomów oddziaływania na środowisko określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) ~~oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy,~~ jednak nie mniejszą niż 500 metrów.</p> <p>3. W przypadku lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie decyzji WZ, odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej jest nie mniejsza niż wynikająca z oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonej dla elektrowni wiatrowej, jeżeli taka ocena została przeprowadzona, jednak nie mniejsza niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej. Jeżeli budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, jest lokalizowany na podstawie planu miejscowego, plan ten może ustanowić odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej równą albo większą niż odległość niezbędna do dotrzymania dopuszczalnych poziomów oddziaływania na środowisko określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) ~~zasięgiem oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy oraz nie mniejszą niż wynikająca z oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonej dla elektrowni wiatrowej — jeżeli taka ocena została przeprowadzona —~~ jednak nie mniejszą niż 500 metrów.</p>	<p>Mając na uwadze, że zasadniczym celem omawianych regulacji powinno być umożliwienie lokalizowania elektrowni wiatrowych oraz zabudowy mieszkaniowej w odległościach mniejszych niż dziesięciokrotność wysokości całkowitej turbiny wiatrowej, jednak przy zachowaniu wszelkich norm pozwalających na ich bezpieczną eksploatację, rekomendujemy rezygnację z odwoływania się do zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowych, które jest pojęciem zdecydowanie zbyt szerokim i ograniczenie się do pozostawienia w Projekcie jedynie odległości minimalnej wynoszącej 500 metrów oraz odwołania do oddziaływań, dla których ustalone zostały dopuszczalne normy, tak jak w przypadku emisji hałasu, których dopuszczalne poziomy zostały uregulowane w <i>Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku</i>.</p> <p>Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia między innymi przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, w tym między innymi na ludzi oraz krajobraz.</p> <p>Prognoza oddziaływań na środowisko co do zasady opisuje więc szerokie spektrum oddziaływań o różnej charakterystyce, zasięgu i ocenie wpływu. Co więcej,</p>

			<p>Wariant alternatywny (w przypadku nieprzyjęcia uwagi nr 21 dotyczącej wykreślenia delegacji do wydania rozporządzenia z art. 5 pkt 3 projektu nowelizacji w zakresie dodawanego ust. 4 w art. 62 ustawy OOS):</p> <p>2. Plan miejscowy może określać inną, niż określona w ust. 1, odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, równą albo większą niż odległość niezbędna do dotrzymania dopuszczalnych poziomów oddziaływania na środowisko określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247)—~~oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy~~, jednak nie mniejszą niż 500 metrów.</p> <p>3. W przypadku lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, na podstawie decyzji WZ, odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej jest nie mniejsza niż wynikająca z oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonej dla elektrowni wiatrowej, jeżeli taka ocena została przeprowadzona, jednak nie mniejsza niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej. Jeżeli budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, jest lokalizowany na podstawie planu miejscowego, plan ten może ustanowić odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej równą albo większą niż odległość niezbędna do</p>	<p>oddziaływania opisywane w prognozie mogą mieścić się w granicach norm określonych przez przepisy prawa lub decyzjach na ich podstawie wydanych i dotyczą między innymi kwestii związanych z wpływem wizualnym na krajobraz.</p> <p>Co istotne, zasięg przestrzenny wpływu elektrowni wiatrowych na krajobraz jest zróżnicowany w zależności od ukształtowania terenu oraz szeregu innych uwarunkowań specyficznych, jednak zgodnie z wydanymi w tym zakresie przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska zaleceniami, w każdym przypadku strefa potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego elektrowni wiatrowej na krajobraz w sposób znaczący przekracza odległość minimalną określoną w projektowanym art. 4 ust. 1 Ustawy o inwestycjach, tj. równą lub większą od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej.</p> <p>Zgodnie z przywołanymi zaleceniami, dla warunków Polski zasięgi strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego elektrowni wiatrowej na krajobraz przedstawiają się następująco (odległości od skrajnych elektrowni farmy):</p> <ol style="list-style-type: none"> dla terenów równinnych – 4 km dla terenów falistych i pagórkowatych – 5 km, dla terenów wzgórz – 8 km, dla terenów gór – 10 km <p>- z możliwościami zwiększenia zasięgu w zależności od występujących specyficznych uwarunkowań¹.</p> <p>Jednocześnie prognozy oddziaływania na środowisko powinny zawierać między innymi wstępny zasięg</p>
--	--	--	--	---

¹ por. str. 8, w: *Zalecenia w zakresie uwzględnienia wpływu farm wiatrowych na krajobraz w procedurach ocen oddziaływań na środowisko*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2017

			<p>dotrzymania dopuszczalnych poziomów oddziaływania na środowisko określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247) zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy oraz nie mniejszą niż wynikająca z oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzonej dla elektrowni wiatrowej — jeżeli taka ocena została przeprowadzona — jednak nie mniejszą niż 500 metrów.</p>	<p>strefy potencjalnego znaczącego oddziaływania wizualnego, w formie graficznej.</p> <p>Jak wykazano powyżej, zasięg przestrzenny oddziaływań elektrowni wiatrowej wykazywany w ramach prognozy oddziaływania na środowisko wykonanej dla projektu właściwego planu miejscowego będzie miał potencjalnie rozległy zasięg, z uwagi na konieczność uwzględnienia również oddziaływania wizualnego.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, projektowana konstrukcja w zakresie zdefiniowania gminy pobliskiej, określenia zasięgu terytorialnego dla konieczności opracowywania planów miejscowych oraz mechanizm określania odległości minimalnych w planach miejscowych w praktyce wykluczy możliwość realizacji zasadniczego celu Projektu, jaki zgodnie z jego uzasadnieniem stanowi zmiana w zasadach lokalizowania inwestycji w zakresie lądowych elektrowni wiatrowych w gminach, które wyrażają wolę lokowania takiej infrastruktury oraz odblokowanie rozwoju budownictwa mieszkalnego w sąsiedztwie tych elektrowni.</p> <p>Mając na uwadze powyższe oraz fakt, iż zasadniczym celem omawianych regulacji powinno być umożliwienie lokalizowania elektrowni wiatrowych oraz zabudowy mieszkaniowej w odległościach mniejszych niż dziesięciokrotność wysokości całkowitej turbiny wiatrowej, jednak przy zachowaniu wszelkich norm pozwalających na ich bezpieczną eksploatację, rekomendujemy rezygnację z odwoływania się do zasięgu oddziaływania elektrowni wiatrowych, które jest pojęciem zdecydowanie zbyt szerokim i ograniczenie się do pozostawienia w Projekcie jedynie odległości minimalnej wynoszącej 500 metrów oraz odwołania do oddziaływań, dla których ustalone zostały dopuszczalne normy, tak jak</p>
--	--	--	---	--

				<p>w przypadku emisji hałasu, których dopuszczalne poziomy zostały uregulowane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Podkreślenia wymaga, że gdy obszar oddziaływania będzie parametryzowany oddziaływaniem krajobrazowym zabudowa mieszkalna na terenie danej gminy, a przede wszystkim na terenie gmin sąsiednich, praktycznie nie będzie dopuszczona do realizacji.</p> <p>Postulujemy zastosowanie opisanego powyżej mechanizmu do wszystkich kluczowych elementów projektu, bazujących w obecnym brzmieniu na zasięgu oddziaływań elektrowni wiatrowej, tj. definicji „gminy pobliskiej”, mechanizmu określania zasięgu terytorialnego dla konieczności opracowywania planów miejscowych oraz sposobu określania odległości minimalnych w planach miejscowych innych niż wynikających z kryterium odległościowego „10h”.</p> <p>W przypadku definicji „gminy pobliskiej”, rekomendujemy, by była to gmina, której obszar w całości lub w części jest położony w odległości mniejszej niż pięćset metrów od dziesięciokrotność maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, jednocześnie będąca w zasięgu oddziaływań tej elektrowni przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych.</p> <p>Analogicznie postulujemy, by konieczność sporządzania planu miejscowego dotyczyła obszarów znajdujących się w zasięgu oddziaływań elektrowni wiatrowej przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych bądź w odległości mniejszej niż pięćset metrów od elektrowni wiatrowej.</p>
--	--	--	--	---

				W przypadku określania w planie miejscowych odległości innych niż wynikające z kryterium odległościowego „10h” rekomendujemy, by odległość ta była równa albo większa niż niezbędna do dotrzymania dopuszczalnych poziomów oddziaływania na środowisko określonych w przepisach wykonawczych, jednak nie mniejsza niż pięćset metrów.
6.	Art. 1 pkt 5 lit. a	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	1. Przez odległości, o których mowa w ustawie, rozumie się najkrótsze odcinki pomiędzy: 2) granicą terenu strefy zabudowy objętego decyzją WZ, dotyczącą inwestycji, o której mowa w pkt 1, na którym możliwa jest lokalizacja tej inwestycji, albo	Teren, na którym możliwe jest lokalizowanie zabudowy, może obejmować całą działkę, która – zwłaszcza na terenach wiejskich – niejednokrotnie może mieć znaczną powierzchnię, przy czym zabudowa jest ograniczona do nieznaczącej części tej działki. Należy zatem liczyć odległość od granicy takiej strefy zabudowy wynikającej z decyzji WZ.
7.	Art. 1 pkt 8 w zakresie dodawanych ust. 1a oraz ust. 3 – 5	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	1a. Jeżeli zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.), bądź odległość pięćset metrów od elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy, sporządzonej dla projektu planu miejscowego lokalizującego elektrownię wiatrową wykracza poza obszar objęty projektem planu miejscowego, procedurę sporządzenia planu ponawia się w niezbędnym zakresie, obejmując również te obszary objęte zasięgiem oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikającym z prognozy. 3. W przypadku, gdy zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.), bądź odległość pięćset metrów od elektrowni wiatrowej wynikający z prognozy, sporządzonej na potrzeby projektu	Jak w przypadku uwagi nr 5

			<p>~~planu miejscowego~~, wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, plan miejscowy sporządza również gmina pobliska, dla swojego obszaru, obejmującego co najmniej te obszary. zasięg tych oddziaływań.</p> <p>4. W przypadku, gdy plan, o którym mowa w ust. 3, nie został uchwalony przez gminę pobliską, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę w odniesieniu do tych elektrowni wiatrowych, których zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekracza dopuszczalne poziomy oddziaływanie na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy~~ wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa.</p> <p>5. Brak uchwalenia planu, o którym mowa w ust. 3, nie stanowi przesłanki do odmowy wydania pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowych, których zasięg oddziaływania elektrowni wiatrowej przekracza dopuszczalne poziomy oddziaływanie na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy~~ nie obejmuje obszaru gminy pobliskiej.</p> <p>Wariant alternatywny (w przypadku nieprzyjęcia uwagi nr 21 dotyczącej wykreślenia delegacji do wydania rozporządzenia z art. 5 pkt 3 projektu nowelizacji w zakresie dodawanego ust. 4 w art. 62 ustawy OOS):</p> <p>1a. Jeżeli zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływanie</p>	
--	--	--	---	--

			<p>na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy, sporządzonej dla projektu planu miejscowego lokalizującego elektrownię wiatrową~~ wykracza poza obszar objęty projektem planu miejscowego, procedurę sporządzenia planu ponawia się w niezbędnym zakresie, obejmując również te obszary objęte zasięgiem oddziaływań elektrowni wiatrowej wynikającym z prognozy.</p> <p>3. W przypadku, gdy zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekraczających dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy, sporządzonej na potrzeby projektu planu miejscowego~~, wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, plan miejscowy sporządza również gmina pobliska, dla swojego obszaru, obejmującego co najmniej te obszary. zasięg tych oddziaływań.</p> <p>4. W przypadku, gdy plan, o którym mowa w ust. 3, nie został uchwalony przez gminę pobliską, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia</p>	
--	--	--	--	--

			<p>na budowę w odniesieniu do tych elektrowni wiatrowych, których zasięg oddziaływań elektrowni wiatrowej przekracza dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy~~ wykracza poza granice gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa.</p> <p>5. Brak uchwalenia planu, o którym mowa w ust. 3, nie stanowi przesłanki do odmowy wydania pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowych, których zasięg oddziaływania elektrowni wiatrowej przekracza dopuszczalne poziomy oddziaływania na środowisko określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1556, ze zm.) lub wydanych na podstawie art. 62 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247), bądź odległość pięciuset metrów od elektrowni wiatrowej ~~wynikający z prognozy~~ nie obejmuje obszaru gminy pobliskiej.</p>	
8.	Art. 1 pkt 10 w zakresie dodawanego art. 8 ust. 1 pkt 1, pkt 2 oraz art. 2	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	1) organizuje, w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, w którym przewiduje się granice terenów pod budowę elektrowni wiatrowych, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, co najmniej jedną dyskusję publiczną przewidującą spotkanie bezpośrednie	Postulujemy ograniczenie obowiązku organizowania spotkań za pomocą środków porozumiewania się na odległość w ramach dyskusji publicznych dotyczących projektu planu miejscowego jedynie do okresów obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii. Projektowane rozwiązanie wiąże się z ryzykiem uczestnictwa w dyskusji osób niezwiązanych

			<p>~~oraz co najmniej jedną dyskusję publiczną prowadzoną za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku, nad możliwymi do ujęcia w tym planie rozwiązaniami;~~</p> <p>2) ogłasza o wyłożeniu projektu planu miejscowego, w którym przewiduje się granice terenów pod budowę elektrowni wiatrowych, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu 7 terenu, do publicznego wglądu na okres co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na okres co najmniej 30 dni oraz organizuje w tym czasie co najmniej dwie dyskusje publiczne przewidujące spotkania bezpośrednie nad przyjętymi w tym projekcie rozwiązaniami, ~~w tym co najmniej jedną przewidującą spotkanie bezpośrednie oraz co najmniej jedną prowadzoną za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku;~~</p> <p>2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, o których mowa w art. 2 pkt 22 i 23 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.2)), wójt gminy, burmistrz albo prezydent miasta może zorganizować dyskusje o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w formule obejmującej dyskusję wyłącznie za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku.</p>	<p>bezpośrednio z lokalizacją danego przedsięwzięcia i lokalną społecznością i potencjalnie prowadzi może do obstrukcji procesu planistycznego i niepotrzebnej radykalizacji przebiegu takich spotkań.</p> <p>W ślad za powyższym, wykorzystanie środków porozumienia się na odległość powinno zostać ograniczone jedynie do sytuacji zagrożenia epidemicznego lub stanów epidemii, które uzasadniają ich stosowanie.</p>
9.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>Art. 8e ust. 1. Eksploatujący elektrownię wiatrową, o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 metrów lub o mocy znamionowej nie mniejszej niż 100 kW jest obowiązany do zapewnienia poddania elementów technicznych elektrowni wiatrowej ~~czynnościom~~ i przeglądów serwisowym realizowanym przez przedsiębiorcę, który został wpisany do rejestru podmiotów wykonujących czynności i przeglądy serwisowe elektrowni wiatrowej, zwanego dalej „certyfikowanym serwisem”.</p>	<p>Do art. 8e ust. 1: Obecne brzmienie powoduje, że zadania pomocnicze realizowane przez np. ekspertów od podestów czy rozdzielnic także będą musiały być realizowane przez certyfikowany serwis.</p> <p>Do art. 8e ust. 2: Wymaga doprecyzowania, kto (właściciel elektrowni, dostawca turbin, UDT, inny) wydaje zalecenia/jest odpowiedzialny za przygotowanie dokumentacji techniczno-ruchowej i</p>

			8e ust. 2. Czynności i przeglądy serwisowe elementów technicznych elektrowni wiatrowej wykonywane są zgodnie z zaleceniami i częstotliwością określoną w dokumentacji techniczno-ruchowej i instrukcji eksploatacji elektrowni wiatrowej.	instrukcji eksploatacji elektrowni wiatrowej, wyznaczanie zakresu i harmonogramu przeglądów.
10.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust 2. Pkt 1. Certyfikacja obejmuje: Weryfikację: spełnienia minimalnych wymagań w zakresie dysponowania personelem posiadającym niezbędne uprawnienia, doświadczenie i kompetencje zawodowe do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych w elektrowni wiatrowej;	Proponujemy określenie w rozporządzeniu przepisów w zakresie certyfikacji.
11.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust 2. Pkt 2 posiadania wdrożonych procedur wykonywania czynności i przeglądów serwisowych dla elementów technicznych elektrowni wiatrowych;	Proponujemy określenie w rozporządzeniu przepisów w zakresie certyfikacji.
12.	Art. 1 pkt 10 w zakresie dodawanego art. 8g ust. 2 pkt 3	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	„2. Certyfikacja obejmuje weryfikację: (...) 3) czy wyposażenie pomiarowo-badawcze elektrowni wiatrowej jest zgodne z listą przewidzianą w instrukcji konserwacji elektrowni wiatrowej oraz, czy wyposażenie pomiarowo badawcze użytkowane przez certyfikowany serwis objęte jest nadzorem metrologicznym;”	Projektowany art. 8g ust. 2 określa elementy, jakie podlegać będą weryfikacji dotyczącej uprawnień do wykonywania czynności i przeglądów serwisowych przez certyfikowany serwis. Jednocześnie pkt 3 tego ustępu mówi o weryfikacji wyposażenia pomiarowo-badawczego elektrowni wiatrowej i jej weryfikacji pod kątem zgodności z listą przewidzianą w instrukcji konserwacji elektrowni wiatrowej. Przywołany element zdaje się dotyczyć bezpośrednio weryfikacji wyposażenia konkretnej elektrowni wiatrowej i jako taki nie powinien być elementem certyfikacji serwisu, który co do zasady ma być podmiotem niepowiązanym bezpośrednio z daną instalacją. Postulujemy weryfikację tego zapisu.
13.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 2 Pkt 4 posiadania odpowiedniego sprzętu i urządzeń niezbędnych do wykonywania czynności serwisowych	Nie jest jasne jaki sprzęt i urządzenia będą uznane za odpowiednie. Przepis wymaga doprecyzowania.
14.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 3 Pkt 2 uprawnienia w zakresie obsługi ~~oraz konserwacji~~ urządzeń transportu bliskiego w elektrowni wiatrowej;	W naszej opinii posiadanie uprawnień w zakresie konserwacji urządzeń nie jest niezbędne ze względu na

				praktykę zatrudniania firm zewnętrznych do konserwacji.
15.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 3 Pkt 4 udokumentowane, co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie wykonywania czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych, instalacji mających na celu wytwarzanie, przesył lub dystrybucję energii elektrycznej lub instalacji przemysłowych;	Obecne brzmienie wyklucza możliwość zatrudniania personelu w celu zdobywania przez niego doświadczenia.
16.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 3 Pkt 5 przeszkolenie w zakresie zasad funkcjonowania i eksploatacji określonego typu elektrowni wiatrowej, której prowadzone będą czynności i przeglądy serwisowe;	Nie jest jasne o jakim rodzaju przeszkolenia jest tutaj mowa. W naszej ocenie dopuszczalna jest możliwość przeprowadzenia szkolenia wewnętrznego w ramach danego serwisu certyfikowanego.
17.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 5 Pkt 1 Certyfikowany serwis wykonujący czynności i przeglądy serwisowe elektrowni wiatrowych posiada wdrożone ogólne procedury uniwersalne dla różnych typów i modeli turbin wiatrowych w zakresie: 1) bezpieczeństwa przeprowadzania przeglądów i czynności serwisowych, zawierającą w szczególności wymagania dotyczące dopuszczalnych prędkości wiatru, przy których mogą być realizowane czynności serwisowe, stosowania środków zabezpieczających w tym sprzętu ochrony osobistej, nadzoru prowadzonych prac, wykaz prac wymagających pisemnego pozwolenia oraz asekuracji;	Celowe jest dookreślenie o jakiego charakteru procedury chodzi.
18.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 5 Pkt 4 o ramowych zasadach działania przy diagnozowaniu i usuwaniu ustalania i usuwania awarii i usterek;	Z punktu widzenia eksploatacji elektrowni wiatrowej nie ma potrzeby tworzenia procedury ustalania i usuwania awarii i usterek, dzieje się to w normalnym procesie eksploatacyjnym.
19.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	Art. 8g ust. 5 Pkt 6 wykonywania pomiarów i sprawdzeń urządzeń wymagających regulacji nastaw.	W naszej ocenie jest to nadmiarowe doregulowanie.
20.	Art. 2 w zakresie dodawanego pkt 3a w art. 57 ust. 1 ustawy – Prawo budowlane	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	3a) oświadczenie, o którym mowa w art. 8e ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 981 i 1378);”	Przywołany dodawany pkt 3a zawiera odwołanie do nieistniejącego art. 8e ust. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych w projektowanym brzmieniu. Postulujemy uzupełnienie art. 8e o ust. 4 dotyczący przedmiotowego oświadczenia, do którego odwołuje się przywołany przepis, lub wykreślenie tej propozycji.
21.	Art. 5 pkt 3 w zakresie	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	~~„4. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu i~~	W ocenie Stowarzyszenia obecnie obowiązujące przepisy, m.in. wynikające z <i>Rozporządzenia Ministra</i>

	<p>dodawanego ust. 4 w art. 62 ustawy OOS</p>		<p>~~ministrem właściwym do spraw gospodarki, może określić w drodze rozporządzenia:~~</p> <p>~~1) szczegółowe warunki i wymagania uwzględniane przy określaniu, analizie oraz ocenie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, dokonywanej w odniesieniu do elektrowni wiatrowych, uwzględniając potencjalne występowanie różnych rodzajów oddziaływań elektrowni wiatrowych na środowisko, o których mowa w ust. 3;~~</p> <p>~~2) dopuszczalne poziomy potencjalnych negatywnych oddziaływań, lub sposoby zapobiegania i zmniejszania takich oddziaływań, przedsięwzięć w postaci elektrowni wiatrowych na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, o których mowa w ust. 3~~</p> <p>~~— kierując się potrzebą uwzględnienia specyfiki tego rodzaju przedsięwzięć w procedurze oceny oddziaływania na środowisko oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i jakości życia ludzi oraz biorąc pod uwagę potrzebę rozwoju energetyki wiatrowej.”~~</p>	<p><i>Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 , poz. 112 t.j.). są wystarczające w zakresie wymogów branych pod uwagę w ramach analizy oceny oddziaływania na środowisko elektrowni wiatrowych.</i></p> <p>Dodatkowo stoimy na stanowisku, że normy w tym zakresie powinny mieć charakter uniwersalny i jednoznacznie negatywnie postrzegamy różnicowanie wymogów w tym zakresie dla poszczególnych technologii wytwarzania energii, jako różnych źródeł potencjalnych oddziaływań środowiskowych. Przedmiotem ochrony są ludzie i środowisko naturalne. Przyjmowane normy z zakresu ochrony przed oddziaływaniem nie mogą dawać podstawy do ewentualnej dyskryminacji technologii lądowej energetyki wiatrowej. Przedmiot ochrony jest taki sam bez względu na źródło pochodzenia oddziaływania. Tym samym normy w tym zakresie powinny mieć charakter uniwersalny.</p> <p>Jednocześnie podkreślić należy, iż ewentualne określanie przedmiotowych wymogów powinno następować w następstwie wypracowania szczegółowej koncepcji na poziomie przepisów rangi ustawowej oraz zostać poprzedzone szerokimi konsultacjami. Istotnym aspektem koniecznym do uregulowania w tym zakresie jest również kwestia sytuacji instalacji już istniejących i odpowiednie jej uregulowanie w ramach przepisów przejściowych. Przedmiotowa delegacja do wydania przepisów wykonawczych określających nowe wymogi w zakresie analizy oddziaływań elektrowni wiatrowych na środowisko wprowadza istotny czynnik ryzyka systemowego dla instalacji już istniejących.</p> <p>W przypadku, gdy takie wymogi wiązałyby się z koniecznością ponoszenia dodatkowych nakładów inwestycyjnych w związku z ich realizacją, pierwotnie</p>
--	---	--	--	---

				<p>nieprzewidzianych przez inwestorów, powstaje istotna wątpliwość dotycząca tego, czy koszty te powinny być ponoszone przez inwestorów którzy zrealizowali przedsięwzięcie zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie mogli przewidzieć w planie biznesowym swojego przedsięwzięcia takich wydatków.</p> <p>W ślad za powyższym, oraz mając na uwadze ogólnikowy charakter projektowanej delegacji, jak również znaczące ryzyko systemowe po stronie inwestorów, jakie ta generuje, postulujemy rezygnację z wprowadzanej zmiany.</p>
22.	Art. 15	Stowarzyszenie Energii Odnawialnej	<p>Art. 15. 1. Przedsiębiorca, dokonujący czynności i przeglądów serwisowych elementów technicznych elektrowni wiatrowej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, może wykonywać te czynności bez obowiązku uzyskania certyfikacji, o której mowa w rozdziale 2b ustawy zmienianej w art. 1, przez okres nie dłuższy niż ~~6~~<u>12</u> miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.</p> <p>2. Elementy techniczne elektrowni wiatrowej podlegają czynnościom i przeglądom serwisowym realizowanym przez podmiot inny niż certyfikowany serwis przez okres nie dłuższy niż ~~12~~<u>24</u> miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.</p>	<p>Postulujemy wydłużenie terminów przewidzianych w projekcie do odpowiednio 12 i 24 miesięcy. Powyższe zapewni więcej czasu na przeprowadzenie czynności certyfikacji przez przedsiębiorców realizujących czynności i przeglądy serwisowe elektrowni wiatrowych, jak również na podpisanie przez podmioty eksploatujące elektrownie wiatrowe właściwych umów z certyfikowanym serwisem.</p> <p>Powyższe jest szczególnie istotne z punktu widzenia wytwórców energii, którzy powinni mieć wystarczający czas na negocjacje warunków przywołanych umów. Dodatkowo pozwoli na zapewnienie bezpiecznej eksploatacji elektrowni wiatrowych w oparciu o projektowane dodatkowe obowiązki w zakresie czynności technicznych, jak również nowe uprawnienia w zakresie monitorowania i weryfikowania po stronie Urzędu Dozoru Technicznego.</p>